

Kỷ niệm 75 năm Ngày Toàn quốc kháng chiến (19/12/1946- 19-12-2021)

“Toàn quốc kháng chiến (19/12/1946) - ý nghĩa lịch sử của dân tộc”

Cách mạng tháng Tám 1945 thành công, ngày 2/9/1945, tại vườn hoa Ba Đình lịch sử, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ cách mạng lâm thời trọng đọc bản Tuyên ngôn độc lập khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa - Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Á. Nhưng không lâu sau ngày tuyên bố độc lập ấy, thực dân Pháp trở lại xâm lược nước ta. Trải qua một thời gian nhân nhượng, chuẩn bị tiềm lực mọi mặt, ngày 19/12/1946, kháng chiến toàn quốc bùng nổ. Đây thực sự là thời khắc trọng đại của lịch sử dân tộc. Nhân dịp kỷ niệm 75 năm Ngày toàn quốc kháng chiến, Thư viện

Vang vọng khí thế ngày Toàn quốc kháng chiến

tỉnh Đồng Nai xin trân trọng giới thiệu quý bạn đọc bài viết: **“Toàn quốc kháng chiến (19/12/1946) - ý nghĩa lịch sử của dân tộc”** nhằm ôn lại lịch sử của dân tộc Việt Nam.

Sau khi ký Hiệp định sơ bộ 6-3 và Tạm ước 14-9, chấp hành chủ trương của Chính phủ, nhân dân ta kiên trì đấu tranh chính trị hòa bình, đồng thời tích cực chuẩn bị lực lượng để phòng tình thế bất trắc do thực dân Pháp gây ra. Tháng 10-1946 Quốc hội họp

phiên thứ 2 thông qua bản Hiến pháp đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, khẳng định ý chí của toàn dân ta đoàn kết xung quanh Chính phủ và Chủ tịch Hồ Chí Minh, kiên quyết đấu tranh giành cho được một nước Việt Nam độc lập, thống nhất và dân chủ.

Trong khi đó thực dân Pháp tăng cường hành động khiêu khích, chúng cướp nước ta một lần nữa. Sau khi có thêm viện binh, ngày 20-11-1946 quân Pháp giành quyền thu thuế quan với ta ở cảng Hải Phòng rồi gây xung đột với lực lượng vũ trang của ta. Ngày 24-11-1946 chúng bắn đại bác vào các phố ở Hải Phòng. Ngày 27-11 quân Pháp chiếm đóng Hải Phòng. Bằng những hành động này trên thực tế thực dân Pháp đã chính thức gây ra cuộc chiến tranh xâm lược miền Bắc nước ta.

Tại Hà Nội, từ đầu tháng 12-1946 quân Pháp liên tiếp gây xung đột với công an và tự vệ của ta. Ngày 17-12 chúng ta cho quân bắn đại bác và súng cối vào khu phố Hàng Bún chiếm trụ sở Bộ Tài chính và một số cơ quan khác của ta. Ngày 18-12 chúng láo xược gửi tới hậu thư buộc Chính phủ ta giải tán lực lượng tự vệ chiến đấu và giao quyền kiểm soát Thủ đô cho chúng.

Trước hành động xâm lược của thực dân Pháp, nhân dân ta chỉ có một con đường là cầm vũ khí kháng chiến để bảo vệ độc lập, tự do. Ngày 18 và 19-12-1946 Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương Đảng họp, Hội nghị quyết định phát động cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược trên qui mô cả nước, cứu Tổ quốc lâm nguy và vạch ra những vấn đề cơ bản về đường lối kháng chiến.

9 giờ tối ngày 19-12-1946 bản Mệnh lệnh toàn quốc kháng chiến được phát trên đài Tiếng nói Việt Nam. Bản mệnh lệnh kêu gọi: *“Bọn thực dân Pháp đã bội ước. Chúng*

liên tiếp tấn công Thủ đô Hà Nội. Tổ quốc đang lâm nguy. Quân đội, dân quân du kích toàn quốc hãy nhất tề đứng lên giết giặc cứu nước”.

Ngày 20-12-1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Trung ương Đảng và chính phủ, kêu gọi đồng bào cả nước:

“Hỡi đồng bào toàn quốc!

Chúng ta muốn hòa bình, chúng ta phải nhân nhượng. Nhưng chúng ta càng nhân nhượng, thực dân Pháp càng lấn tới, vì chúng quyết tâm cướp nước ta một lần nữa. Không! Chúng ta thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ.

Hỡi đồng bào!

Chúng ta phải đứng lên! Bất kỳ đàn ông, đàn bà, bất kỳ người già, người trẻ, không chia tôn giáo, đảng phái, dân tộc, hễ là người Việt Nam thì phải đứng lên đánh thực dân Pháp, cứu Tổ quốc... Dù phải gian lao kháng chiến, nhưng với một lòng kiên quyết hy sinh, thắng lợi nhất định về dân tộc ta”.

Đáp lời kêu gọi của Đảng, của Bác, cả dân tộc ta siết chặt đội ngũ, mài sắc ý chí chiến đấu, đứng lên chiến đấu với tinh thần sẵn sàng hy sinh tất cả cho Tổ quốc độc lập tự do, vững niềm tin vào thắng lợi cuối cùng, Ngay trong đêm 19 -12 quân và dân Thủ đô Hà Nội đã nổ súng mở đầu cuộc kháng chiến của nhân dân cả nước chống thực dân Pháp xâm lược. 20 giờ 3 phút, đêm 19-12 công nhân nhà máy điện Yên Phụ thực hiện chính xác hiệu lệnh được giao phó phá máy, tắt đèn, phát hiệu lệnh nổ súng tấn công, các vị trí của địch đồng loạt bị đánh phá. Pháo binh ta từ các pháo đài Láng, Xuân Canh, Xuân Tảo, Đào Xuyên bắn đại bác vào các vị trí của quân Pháp đóng trong thành. Hà Nội anh dũng bước vào cuộc chiến đấu với nhiệm vụ được Trung ương Đảng giao là tiêu hao sinh lực địch và bao vây chúng trong thành phố để hậu phương tranh thủ thời gian chuẩn bị mọi mặt cho cuộc kháng chiến lâu dài. Cả Thủ đô đứng lên đánh giặc.

Tự vệ chặt cây, nổ mìn, ngã cột điện, đánh đổ một số toa xe lửa, xe điện; nhân dân khuân giường tủ, bàn ghế v.v... lập các chiến lũy trên đường phố chặn các mũi tiến công của địch. Công nhân Cứu quốc, Thanh niên Cứu quốc, học sinh, sinh viên gái, trai hăng hái gia nhập tự vệ chiến đấu và tự vệ thành. Chị em phụ nữ xung phong làm nhiệm vụ cứu thương. Các đoàn thể công thương tham gia những ban tiếp tế. Nông dân các huyện ngoại thành ngày đêm lên trận địa cửa ô cùng vệ quốc quân và tự vệ củng cố chiến hào.

Tiếng súng của Hà Nội trong đêm 19-12 đồng thời là hiệu lệnh kháng chiến toàn quốc. Cùng với Hà Nội, quân và dân ta trên khắp miền Bắc, miền Trung đã đồng loạt tiến công thực dân Pháp. Với tinh thần *“Cảm tử cho Tổ quốc quyết sinh”*. *“Thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ”*, toàn thể dân tộc ta đã nhất tề đứng lên dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Hồ Chí Minh và Trung ương Đảng bước vào cuộc kháng chiến chống Pháp gian khổ, lâu dài, anh dũng và nhất định thắng lợi vẻ vang.

Trải qua gần hai tháng liên tục chiến đấu, quân dân ta giành thắng lợi quan trọng: thực hiện tiêu hao, tiêu diệt, giam chân địch trong thành phố, làm thất bại kế hoạch *“đánh nhanh, thắng nhanh”* của thực dân Pháp; tạo điều kiện di chuyển các cơ quan, kho tàng, vật chất (ta đã vận chuyển được gần 40.000 tấn máy móc, nguyên liệu ra vùng căn cứ); tranh thủ thời gian tổ chức cho hàng chục vạn nhân dân tản cư về vùng căn cứ xây dựng thế trận kháng chiến lâu dài.

Hơn 75 năm đã trôi qua, chúng ta càng nhận thức sâu sắc hơn về tầm vóc cũng như giá trị lịch sử ngày toàn quốc kháng chiến (19/12/1946). Sự kiện đã góp phần khẳng định đường lối chính trị, đường lối quân sự độc lập, tự chủ, đúng đắn, sáng tạo của Đảng Cộng sản Đông Dương trong cuộc đổi đầu lịch sử với thực dân Pháp. Mặt khác, thắng

lợi của toàn quốc kháng chiến là thắng lợi đầu tiên trong cuộc trường chinh 30 năm chiến tranh giải phóng dân tộc và bảo vệ Tổ quốc (1945-1975), tạo cơ sở vững vàng cho ta giành được thành quả cách mạng trong những chặng đường tiếp theo và đem lại độc lập thống nhất toàn vẹn cho đất nước.

Sau ngày toàn quốc kháng chiến, đất nước ta đã trải qua nhiều sự kiện chính trị lớn và tiến những bước dài, tình thế đã có nhiều thay đổi, nhưng Lời kêu gọi thiêng liêng bảo vệ Tổ quốc vẫn khắc sâu trong tâm khảm mỗi người Việt Nam hôm nay; ý nghĩa lịch sử và tầm vóc của nó vẫn còn nguyên giá trị. Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến là một áng hùng văn bất hủ, chứa đựng những giá trị và tư tưởng mang tính thời đại. Những tư tưởng cơ bản đó cần tiếp tục nghiên cứu, vận dụng sáng tạo trong giai đoạn mới của cách mạng. Thời gian đã lùi xa, nhưng Lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh ngày đó vẫn còn vang vọng, thôi thúc và tiếp thêm sức mạnh cho toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta vững bước, vững tin vào thắng lợi trên con đường đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Mai Mai